

Sygn. akt I KK 313/22

WYROK W IMIENIU RZECZYPOSPOLITEJ POLSKIEJ

Dnia 29 grudnia 2022 r.

Sąd Najwyższy w składzie:

SSN Waldemar Płóciennik (przewodniczący)

SSN Zbigniew Puskarski (sprawozdawca)

SSN Małgorzata Wąsek-Wiaderek

Protokolant Jolanta Włostowska

w sprawie **por. A. B.**

skazanego za czyny z art. 353 k.k. w zw. z art. 351 k.k. i art. 216 § 1 k.k.

po rozpoznaniu w Izbie Karnej

na posiedzeniu w trybie art. 535 § 5 k.p.k..

w dniu 29 grudnia 2022 r.,

kasacji wniesionej przez Zastępcę Prokuratora Generalnego do Spraw Wojskowych
na niekorzyść skazanego

od wyroku Wojskowego Sądu Okręgowego w Warszawie

z dnia 31 marca 2022 r., sygn. akt SA 25/21,

zmieniającego wyrok Wojskowego Sądu Garnizonowego w Lublinie

z dnia 23 czerwca 2021 r., sygn. akt Sg 10/20

**uchyla zaskarżony wyrok w części dotyczącej orzeczenia o
karze łącznej i sprawę w tym zakresie przekazuje Wojskowemu
Sądowi Okręgowemu w Warszawie do ponownego rozpoznania w
postępowaniu odwoławczym.**

UZASADNIENIE

Porucznik A. B. został oskarżony o to, że:

1. 21 stycznia 2019 r. w B. na terenie Placówki Żandarmerii Wojskowej w obecności innych podoficerów Żandarmerii Wojskowej w K. oraz Komendanta Placówki Żandarmerii Wojskowej w B. podczas i w związku z wykonywaniem czynności służbowych naruszył nietykalność cielesną żołnierza młodszego stopniem to jest mł. chor. P. M. z Placówki Żandarmerii Wojskowej w B. jako żołnierza młodszego stopniem poprzez położenie dłoni na klatce piersiowej pokrzywdzonego w celu wypchnięcia go siłą z pomieszczenia Komendanta tej placówki, do czego nie doszło z uwagi na interwencję i rozdzielenie go od pokrzywdzonego przez innego ustalonego podoficera tej placówki, tj. o popełnienie przestępstwa z art. 353 k.k. w zw. z art. 351 k.k.
2. w dacie dziennej nieustalonej pomiędzy 1 listopada 2015 r. a majem 2016 r. w K. na terenie lokalu C. podczas prywatnej imprezy okolicznościowej w obecności innych żołnierzy z Oddziału Żandarmerii Wojskowej w K. biorących w niej udział naruszył nietykalność cielesną żołnierza młodszego stopnia to jest st. szer. K. R. oddelegowanego wówczas do wykonywania czynności w Wydziale Dochodzeniowo-Śledczym, w którym również on sam pełnił służbę w ten sposób, że uderzył go w twarz dłonią, tj. o popełnienie przestępstwa z art. 353 k.k. w zw. z art. 351 k.k.
3. w 2018 r. w dacie dziennej nieustalonej w K. na terenie Oddziału Żandarmerii Wojskowej w K. w trakcie odprawy w gabinecie szefa Wydziału Dochodzeniowo-Śledczego publicznie w obecności uczestniczących w niej żołnierzy i przełożonego znieważył słowami obraźliwymi kpt. M. M. pełniącego także służbę w Oddziale Żandarmerii Wojskowej w K., tj. o popełnienie przestępstwa z art. 216 § 1 k.k.

Wojskowy Sąd Garnizonowy w Lublinie wyrokiem z dnia 23 czerwca 2021 r., sygn. akt Sg. 10/20, uznał por. A. B. za winnego dokonania zarzuczanych mu czynów, tj. w pkt I i II przestępstw z art. 353 k.k. w zw. z art. 351 k.k., a w pkt III przestępstwa z art. 216 § 1 k.k. z tą zmianą iż ustalił, że zdarzenie opisane w pkt II miało miejsce nieustalonego dnia pomiędzy 1 lutego a 31 marca 2016 r., a zdarzenie opisane w pkt III miało miejsce nieustalonego dnia pomiędzy 1 stycznia a

31 grudnia 2018 r. i skazał go za czyny opisane w pkt I i II na kary po 6 miesięcy aresztu wojskowego, a za czyn opisany w pkt III na karę 6 miesięcy ograniczenia wolności. Na podstawie art. 85 § 1 k.k., art. 86 § 1 k.k., art. 87 § 1 k.k. w zw. z art. 322 § 1 k.k. orzekł karę łączną 9 miesięcy aresztu wojskowego, której wykonanie w oparciu

o art. 69 § 1 i 2 k.k. oraz art. 70 § 1 k.k. warunkowo zawiesił na okres próby wynoszący 2 lata. Na podstawie art. 46 § 1 k.k. orzekł od oskarżonego na rzecz kpt. M. M. i na rzecz chor. P. M. po 5000 zł tytułem zadośćuczynienia za doznaną krzywdę, a na podstawie art. 43b k.k. nakazał podać wyrok do publicznej wiadomości poprzez jego odczytanie na zbiórce żołnierzy Oddziału Żandarmerii Wojskowej w K.. Orzekł o dowodzie rzeczowym i o kosztach sądowych.

Wyrok ten, po rozpoznaniu apelacji obrońcy oskarżonego, Wojskowy Sąd Okręgowy w Warszawie wyrokiem z dnia 31 marca 2022 r., sygn. akt SA 25/21, zmienił w ten sposób, że:

- uchylił rozstrzygnięcie o wymierzeniu kar aresztu wojskowego i za czyny przypisane oskarżonemu w pkt I i II zaskarżonego wyroku wymierzył mu na podstawie art. 351 k.k. przy zastosowaniu art. 330 k.k. kary po 6 miesięcy ograniczenia wolności,

- uchylił rozstrzygnięcie o karze łącznej aresztu wojskowego i w jej miejsce, kierując się treścią art. 85 § 1 k.k. i art. 86 § 1 k.k. połączył jednostkowe kary ograniczenia wolności i wymierzył karę łączną 9 miesięcy ograniczenia wolności,

- uchylił rozstrzygnięcie o warunkowym zawieszeniu kary aresztu wojskowego, natomiast w myśl art. 69 § 1 i 2 k.k. oraz 70 § 1 k.k. warunkowo zawiesił wykonanie kary łącznej ograniczenia wolności na okres próby 2 lat,

- uchylił rozstrzygnięcie o kosztach sądowych oraz po myśli art. 627 k.p.k. zasądził od oskarżonego na rzecz Skarbu Państwa koszty sądowe za postępowanie przed Sądem pierwszej instancji w wysokości 1990,03 zł, w tym opłatę w kwocie 180 zł, natomiast na podstawie art. 624 § 1 k.p.k. zwolnił go od zapłaty na rzecz Skarbu Państwa pozostałych kosztów sądowych za postępowanie przed Sądem pierwszej instancji.

W pozostałym zakresie zaskarżony wyrok utrzymał w mocy oraz zasądził od oskarżonego na rzecz Skarbu Państwa koszty sądowe za postępowanie odwoławcze w wysokości 200 zł, w tym opłatę w kwocie 180 zł.

Kasację do wyroku Wojskowego Sądu Okręgowego w Warszawie wniósł Zastępca Prokuratora Generalnego do Spraw Wojskowych. Bez wskazania kierunku zaskarżenia, zaskarżył wyrok w części dotyczącej orzeczenia o karze łącznej, zarzucając „rażące, a przy tym mające istotny wpływ na treść wyroku naruszenie przepisu prawa materialnego, a to art. 69 § 1 k.k., polegające na zastosowaniu instytucji warunkowego zawieszenia wykonania kary łącznej ograniczenia wolności, orzeczonej wobec skazanego por. A. B., pomimo że przepis art. 69 § 1 k.k. przewiduje taką możliwość wyłącznie wobec kary pozbawienia wolności” i wniósł o uchylenie zaskarżonego wyroku w części dotyczącej orzeczenia o karze łącznej i przekazanie sprawy w tym zakresie Sądowi II instancji do ponownego rozpoznania.

Sąd Najwyższy zważył, co następuje.

Kasacja jest oczywiście zasadna, skutkiem czego było jej uwzględnienie w całości na posiedzeniu bez udziału stron, na podstawie art. 535 § 5 k.p.k.

Rację przyznać należy skarżącemu, że wydając w tej sprawie orzeczenie o warunkowym zawieszeniu wykonania kary łącznej ograniczenia wolności, Wojskowy Sąd Okręgowy w Warszawie naruszył w sposób rażący przepis 69 § 1 k.k., co miało istotny wpływ na treść wyroku. Przepis ten stanowi, że sąd może warunkowo zawiesić wykonanie kary pozbawienia wolności orzeczonej w wymiarze nieprzekraczającym roku, jeżeli sprawca w czasie popełnienia przestępstwa nie był skazany na karę pozbawienia wolności i jest to wystarczające dla osiągnięcia wobec niego celów kary, a w szczególności zapobieżenia powrotowi do przestępstwa. Jest widoczne, że przepis ten nie przewiduje możliwości warunkowego zawieszenia innej kary niż kara pozbawienia wolności, nie dopuszcza tego również żaden inny przepis Kodeksu karnego. Popełniony przez siebie błąd dostrzegł Wojskowy Sąd Okręgowy w Warszawie i w pisemnym uzasadnieniu wyroku nadmienił, że „po uchyleniu wyroku stwierdził, że warunkowo zawieszając wykonanie wspomnianej kary ograniczenia wolności dopuścił się rażącej obrazy przepisów prawa materialnego, a mianowicie art. 69 § 1 k.k.,

albowiem od dnia 1 lipca 2015 r. na podstawie art. 1 pkt 33 lit. a ustawy z dnia 20 lutego 2015 r. o zmianie ustawy – Kodeks karny oraz niektórych innych ustaw (Dz. U. 2015.396), cytowany wyżej przepis kodeksu karnego pozwala jedynie warunkowo zawiesić wykonanie kary pozbawienia wolności”.

W tym stanie rzeczy, zgodnie z wnioskiem kasacji należało uchylić wyrok Wojskowego Sądu Okręgowemu w Warszawie w zaskarżonej części i w tym zakresie sprawę przekazać do ponownego rozpoznania temu Sądowi, który wyda orzeczenie zgodne z prawem. Przy prawomocności kar jednostkowych, w grę wchodzi orzeczenie kary łącznej ograniczenia wolności, która będzie podlegała wykonaniu; w związku z tym, przy uwzględnieniu treści art. 434 § 1 k.p.k. nasuwa się pytanie, czy to orzeczenie nie będzie dla skazanego mniej korzystne niż orzeczenie Sądu I instancji, a w konsekwencji, czy wniesiona w tej sprawie kasacja prawidłowo ujęła zakres zaskarżenia wyroku Wojskowego Sądu Okręgowego w Warszawie. Ta kwestia nie mogła jednak rzutować na rozstrzygnięcie Sądu Najwyższego. Na marginesie celowe będzie też wspomnieć, że skoro art. 6 ustawy z dnia 23 czerwca 1973 r. o opłatach w sprawach karnych stanowi, że w razie orzeczenia kary łącznej opłatę wymierza się od tej kary, a art. 10 ust. 1, że w razie m.in. zmiany rodzaju kary zasadniczej przez sąd odwoławczy, sąd ten wymierza za obie instancje jedną opłatę według kary przez siebie wymierzonej, to nasuwa zastrzeżenia rozstrzygnięcie Sądu *meriti* również w przedmiocie kosztów sądowych, skutkujące naliczeniem dwóch opłat w kwocie 180 zł, tak za pierwszą, jak i za drugą instancję.

Mając powyższe na uwadze, Sąd Najwyższy orzekł jak w wyroku.

[as]

I.n